

Ἐπίκαιρο

Ἡ γιορτή τῆς Ἀγίας Σκέπης (28η Ὀκτωβρίου)

Σᾶς ἔχει συμβεῖ, παιδιά, νά πιάσει καταιγίδα καί ἐσεῖς νά βρίσκεστε ἔξω στό ὕπαιθρο; Σέ μιά τέτοια ὥρα τρέχουμε νά βροῦμε ἕνα καταφύγιο, ἕνα σκέπαστρο γιά νά προφυλαχτοῦμε. Καί πόση ἀνακούφιση νιώθουμε, ὅταν βρεθοῦμε κάτω ἀπό τή στέγη ενός σπιτιοῦ! Ἄς βρέχει κι ἄς φυσάει ὅσο θέλει. Κάτω ἀπό τή σκεπή καί τή θαλπωρή τοῦ σπιτικοῦ αἰσθανόμαστε ἀσφάλεια καί σιγουριά.

Γεμάτη καταιγίδες καί θύελλες εἶναι καί ἡ ζωή τοῦ ἀνθρώπου. Ἀκόμη κι ἐσεῖς πού εἶστε παιδιά συχνά τίς ἀντιμετωπίζετε μέσα στίς οἰκογένειές σας. Ποιές εἶναι αὐτές οἱ «καταιγίδες»; Εἶναι οἱ διάφορες θλίψεις καί στεναχώριες, τά ποικίλα προβλήματα, οἱ οικονομικές δυσκολίες, οἱ ἀρρώστιες, ὁ θάνατος ενός ἀγαπητοῦ προσώπου... Ἄραγε ὑπάρχει καταφύγιο, μιά στέγη ἀσφαλῆς γιά τίς ὥρες πού ξεσποῦν τέτοιες καταιγίδες; Τί λέτε ἐσεῖς, παιδιά;... Πολύ σωστά, **ὁ Θεός εἶναι τό ἰσχυρότερο καταφύγιό μας**, ἡ δύναμη καί ἡ ἀσφάλειά μας, ὅ,τι κι ἂν μᾶς συμβεῖ στή ζωή. Ὁ Θεός ὁμως αὐτή τή δυνατότητα καί τή χάρη Του τήν ἔχει παραχωρήσει καί στούς πολύ δικούς Του, στούς **ἀγίους Του**. Μποροῦμε σέ ὥρες δύσκολες νά ζητοῦμε τή βοήθεια τῶν ἀγίων. Καί ἰδιαίτερα μποροῦμε νά ἐπι-

καλούμαστε Αυτήν πού αναδείχθηκε ή αγιότερη απ' όλους τούς ανθρώπους, ή ένδοξότερη άκόμη κι από τούς άγγέλους. Ποιά είναι αυτή ή έκλεκτή ύπαρξη; Η Παναγία μας! Αυτό σημαίνει, έξάλλου, τό όνομά της: «Παν-αγία» σημαίνει «πάρα πολύ αγία», ή αγιότερη απ' όλους τούς άγιους! Συχνά οί πιστοί σέ ώρες άγωνίας τής άπευθύνουν τήν ίκεσία τους: «Βόηθα, Παναγιά μου», «Παναγιά μου, σώσε με», άκούμε νά παρακαλοϋν.

Τό όνομα τής Παναγίας μας ήταν **Μαριάμ** ή **Μαρία**. Καί ήταν τό μοναδικό παιδί μιās ευσεβέστατης Ιουδαϊκής οικογένειας, τοϋ **Ίωακείμ** καί τής **Άννας**. Για πολλά χρόνια οί γονεΐς της προσεύχονταν στόν Θεό μέ πίστη καί έπιμονή. Τόν παρακαλοϋσαν νά τούς χαρίσει ένα παιδί, γιατί είχαν φτάσει σέ προχωρημένη ήλικία καί ήταν άτεκνοι.

Ό Θεός, λοιπόν, πού δέχεται τίς θερμές προσευχές, χάρισε στόν Ίωακείμ καί τήν Άννα ένα χαριτωμένο κοριτσάκι, τή Μαριάμ. Ήταν, σ' αλήθεια, τό ωραιότερο καί πιό ευωδιαστό λουλουδι πού άνθισε πάνω στή γη. Ευωδίαζε ή Παναγία μας μέ τίς πλούσιες άρετές της: πίστη, ταπείνωση, άγάπη, άγνότητα, ύπακοή. Γι' αυτό καί **ό Θεός τή διάλεξε για μητέρα Του**.

Είναι ή μητέρα τοϋ Κυρίου μας αλλά **καί δική μας μητέρα**, μητέρα όλων τών χριστιανών. Σέ κάθε όρθόδοξο ναό συναντοϋμε τήν εικόνα της μπροστά στό τέμπλο άριστερά. Κι αν σηκώσουμε τά μάτια μας πάνω από τό ιερό αντικρίζουμε -θαρρείς μεταξύ οϋρανοϋ καί γης- νά δεσπόζει ή μορφή της. Είναι ή **«Πλατυτέρα»** (βλ. *έποπικό ύλικό*), όπως ονομάζεται αυτή ή τοιχογραφία. Εικονίζει τήν Παναγία μας συνήθως μέ τόν Χριστό στήν άγκαλιά της καί τά χέρια της διάπλατα άνοιχτά νά σκέπουν τούς πιστούς. Σάν νά θέλει νά μās κλείσει όλους στήν πλατειά άγκαλιά της· νά μās σκεπάσει καί νά μās προστατέψει από κάθε κακό καί άμαρτία. Προσεύχεται για μās, **πρεσβεύει**, όπως λέμε στήν έκκλησιαστική γλώσσα, στόν Υίο της για όλους τούς πιστούς. Τί ψάλλουμε στή Θεία Λειτουργία; «Ταΐς πρε-

σβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ, σῶσον ἡμᾶς», δηλαδή «δέξου τίς προσευχές τῆς Θεοτόκου, σωτήρα Χριστέ, καί σῶσε μας!».

Ἡ Παναγία εἶναι ἡ καταφυγή ὄχι μόνο γιά τόν κάθε πιστό ξεχωριστά ἀλλά καί γιά ὀλόκληρο τό ἔθνος μας, ὅταν μέ πίστη τήν ἐπικαλούμαστε. Ἀπό τά χρόνια τοῦ Βυζαντίου οἱ πρόγονοί μας σέ ὄρες δύσκολες -πολέμου ἢ ἐπιδρομῶν- ζητοῦσαν τή βοήθειά της. Πόσες φορές τούς ἔσωσε ἀπό ποικίλους ἐχθρούς! Γι' αὐτό τήν ὀνόμασαν «**Ἱπέρμαχο Στρατηγό**».

Σέ λίγες μέρες θά γιορτάσουμε ἕνα ἡρωικό ἔπος: τό ἔπος τοῦ '40. Στίς 28 Ὀκτωβρίου 1940 οἱ λίγοι Ἕλληνες μέ ἐλάχιστα ἐφόδια ξεσηκώθηκαν σάν ἕνας ἄνθρωπος ἐνάντια σόν πολυάριθμο καί καλά ἐξοπλισμένο ἰταλικό στρατό τοῦ Μουσολίνι. Στά μάτια τῶν ἀνθρώπων αὐτό ἦταν μιά τρέλα! Κι ὅμως οἱ Ἕλληνες τό τολμήσαμε. Θελήσαμε νά ὑπερασπιστοῦμε τήν πατρίδα μας καί ζητήσαμε τή βοήθεια τῆς Παναγίας μας. Οἱ μητέρες ἀποχαιρετοῦσαν τά παλληκάρια τους δίνοντας γιά φυλαχτό μιά εἰκόνα της (βλ. *ἐποπικό ὑλικό*). Καί οἱ στρατιῶτες μας τήν ἐπικαλοῦνταν σίς δύσκολες ὄρες τοῦ πολέμου πάνω σῆς Πίνδου τά βουνά. Πολλοί στρατιῶτες, ὄχι μόνο Ἕλληνες ἀλλά καί Ἴταλοί, βεβαίωσαν ὅτι ἔβλεπαν τήν ὥρα τῆς μάχης μιά γυναίκα μέ χιτῶνα μεγαλοπρεπῆ ἄλλοτε νά σκέπει τόν ἐλληνικό στρατό καί ἄλλοτε νά προπορεύεται (βλ. *ἐποπικό ὑλικό*). Καί τό θαῦμα ἔγινε: Οἱ λιγστοί Ἕλληνες νίκησαν τούς πολυάριθμους Ἴταλούς. Γι' αὐτό καί ἡ **28^η Ὀκτωβρίου**, πού εἶναι ἐθνική γιορτή, συνδέθηκε μέ τή γιορτή τῆς Παναγίας μας, **τῆς Ἁγίας Σκέπης**, ὅπως ὀνομάζεται.

Ἡ σκέπη τῆς Παναγίας φύλαξε τόν πονεμένο μας λαό καί τά ἐπόμενα τέσσερα χρόνια τῆς κατοχῆς ἀπό τούς Γερμανούς. Κάποιες φορές μέ τρόπο θαυμαστό ἀνέτρεψε τά σχέδια τῶν ἐχθρῶν, ὅπως συνέβη σόν **Ὀρχομένο** τῆς Βοιωτίας.

Τό θαῦμα τῆς Παναγίας τῆς Σκριποῦς

Σεπτέμβριος τοῦ 1943. Οἱ Ἕλληνες τοῦ Ὀρχομενοῦ ζητοῦν ἀπό τούς Ἴταλους νά τούς παραδώσουν τόν ὄπλισμό τους. Τό γεγονός γίνεται ἀντιληπτό ἀπό τούς Γερμανούς, οἱ ὁποῖοι δροῦν ἄμεσα καί ἀποφασιστικά. Θέλουν νά τιμωρήσουν τούς Ὀρχομένιους γιά τήν τόλμη τους. Στέλνουν στρατιωτικό ἀπόσπασμα καί συλλαμβάνουν ἑξακόσιους ἄντρες ἀπό τόν Ὀρχομενό. Σκοπεύουν νά τούς θανατώσουν ὡς ἀντίποινα. Ἡ ἀγωνία ὄλων κορυφώνεται.

Ἐνα τμήμα τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ μέ τρία τάκκς καταδιώκουν ὄσους Ἕλληνες θέλησαν νά κρυφτοῦν στή γύρω περιοχή. Ἐκεῖ ὑπάρχει ναός πρὸς τιμὴν **τῆς Παναγίας τῆς Σκριποῦς** (παλιά ἦταν μοναστήρι). Μικροί καί μεγάλοι προσεύχονται μυστικά νά σκεπάσει καί νά σώσει ἡ Θεοτόκος Μαρία τόν δύστυχο λαό.

Καί τό θαῦμα ἔγινε! Εἶναι μεσάνυχτα. Πεντακόσια μέτρα πιο κάτω ἀπό τόν ναό τὰ τάκκς ζαφνικά ἀκινητοποιοῦνται στή μέση τοῦ δρόμου χωρίς λόγο. Οἱ Γερμανοί βλέπουν μιά μεγαλόπρεπη γυναίκα μέ ὑψωμένο τό χέρι σάν νά τούς διατάζει νά σταματήσουν. Ὁ ἴδιος ὁ Γερμανός διοικητής **Χόφμαν** τό ὁμολογεῖ. Ζητᾷ ἀπό τούς κατοίκους νά τόν πᾶνε στήν ἐκκλησία. Μόλις βλέπει τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας ἀναγνωρίζει τή μορφή τῆς γυναίκας πού εἶδε στό βραδινό ὄραμα. Πέφτει στά γόνατα καί φωνάζει μέ θαυμασμό: «Αὐτή ἡ γυναίκα σᾶς ἔσωσε. Νά τήν τιμᾶτε καί νά τή δοξάζετε!».

Ὀλόκληρη ἡ πόλη σώθηκε. Ὁ Χόφμαν δίνει διαταγή νά ἐλευθερωθοῦν καί οἱ ἑξακόσιοι αἰχμάλωτοι, οἱ μελλοθάνατοι. Τό γερμανικό στρατεύμα ὑποχωρεῖ χωρίς ἀντίποινα. Οἱ Ὀρχομένιοι δέν χορταίνουν νά εὐχαριστοῦν τή Θεοτόκο Μαρία γιά τή θαυμαστή προστασία της.

Μετά τό τέλος τοῦ πολέμου, σχεδόν κάθε χρόνο ὁ Χόφμαν ἐρχόταν μέ τήν οἰκογένειά του γιά νά τιμήσει τήν Παναγία τῆς Σκριποῦς.

Τῆς ἀφιέρωσε μάλιστα ἕνα μεγάλο καντήλι κι ἔδωσε ὁ ἴδιος χρήματα γιά νά γίνει ἡ εἰκόνα πού παριστάνει τό θαῦμα της (βλ. ἐποπτικό ὑλικό).

Ἡ Παναγία μας εἶναι, πράγματι, ἡ σκέπη καί ἡ προστασία τοῦ ἔθνους μας ἀλλά καί κάθε χριστιανοῦ ξεχωριστά. Ἄς ἀπευθυνόμαστε συχνά, παιδιά, στή γλυκύτατη Μητέρα μας κι ἄς ζητοῦμε μέ πίστη τή βοήθεια καί τήν πρεσβεία της.

(Προτεινόμενα τραγούδια: «Παιρίδα», «Σημαία» ἀπό τή συλλογή χριστιανικῶν τραγουδιῶν «Πνευματικές Ὁδές Β'», σ. 231, 277· CD «Χαμόγελα σέ νότες ἑφτά», ἀρ. 11, 12, βλ. ἐποπτικό ὑλικό).

**Στή σκέπη σου, Παναγία,
βρίσκω ἀσφάλεια καί προστασία.
Τή χάρη σου ζητῶ καί τήν πρεσβεία!**

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Εἰκόνες πού ἀναφέρονται στό μάθημα.
2. Τραγούδια (σέ ἀρχεῖο κειμένου καί ἤχου).
3. Προβολή.
4. Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.